

Biện pháp quản lý bồi dưỡng học sinh giỏi cấp trung học cơ sở huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương đáp ứng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Dương Hằng Nga*

*GV Trường THCS Phan Bội Châu, huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương

Received: 7/8/2023; Accepted: 12/8/2023; Published: 25/8/2023

Abstract: *Fostering excellent students is an important educational task in high schools. For secondary schools, fostering students is a key activity in the school's educational activities. Fostering students in secondary schools contributes to improving educational quality. This article presents measures to manage and foster excellent students at secondary school level in Tu Ky district, Hai Duong province to meet the 2018 General Education Program.*

Keywords: *Measures to manage, foster, excellent students at secondary school level, Tu Ky district, 2018 General Education Program*

1. Đặt vấn đề

Bồi dưỡng HS giỏi (HSG) là một nhiệm vụ giáo dục quan trọng ở các nhà trường phổ thông. Bồi dưỡng HSG là bước đi đầu tiên để tạo nguồn đào tạo nhân tài cho đất nước, cho từng địa phương. Đối với các trường trung học cơ sở (THCS) bồi dưỡng HSG là một hoạt động mũi nhọn trong các hoạt động giáo dục (HĐGD) của nhà trường. Bồi dưỡng HSG ở các trường THCS có vai trò quan trọng góp phần nâng cao chất lượng giáo dục (CLGD). Thông qua hoạt động này, HS sẽ được lĩnh hội hệ thống kiến thức, kỹ năng chuyên sâu và có điều kiện thuận lợi để phát huy tối đa khả năng của bản thân trong những môn học có ưu thế; đồng thời GV cũng có điều kiện để nâng cao trình độ chuyên môn, rèn luyện kỹ năng sư phạm. Để HĐBD HSG cấp THCS có chất lượng, đạt hiệu quả cao, một trong những vấn đề hết sức cần thiết là phải quản lý hoạt động này dựa trên những tiếp cận khoa học. Hiện nay, cấp THCS đang thực hiện chương trình GDPT 2018, với nhiều đổi mới so với chương trình cũ. Điều này đòi hỏi các trường THCS phải đổi mới các HĐGD và QLGD; trong đó bao hàm đổi mới HĐBD HSG và quản lý HĐBD HSG nhằm đáp ứng tốt nhất với chương trình GDPT2018.

2. Biện pháp quản lý bồi dưỡng HS giỏi cấp THCS huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương đáp ứng Chương trình GDPT 2018.

2.1. Tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, HS. PHHS về bồi dưỡng HSG cấp THCS đáp ứng Chương trình GDPT 2018.

*Mục đích biện pháp: Biện pháp này rất quan

trọng vì nhận thức có vai trò rất to lớn trong chỉ đạo các hoạt động thực tiễn; là cơ sở nâng cao ý thức, trách nhiệm cho các chủ thể hoạt động. Do vậy, các CTQL phải tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL, GV, HS. PHHS về bồi dưỡng HSG cấp THCS.

***Nội dung và cách thực hiện biện pháp:** Các trường THCS huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương cần tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về chủ trương, chính sách của Đảng về đổi mới GD&ĐT; về những đổi mới trong chương trình GDPT2018 và những vấn đề đặt ra đối với giáo dục THCS; về, tầm quan trọng của bồi dưỡng HSG,

Các cấp quản lý tham mưu với UBND huyện, phòng GD&ĐT huyện mở các lớp bồi dưỡng, cử và tạo điều kiện cho các CBQL, GV tham gia các lớp bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ quản lý và chuyên môn nghiệp vụ sư phạm để nâng cao năng lực quản lý và năng lực sư phạm cho CBQL và GV các trường THCS.

Mở các lớp bồi dưỡng GV về bồi dưỡng HSG cấp THCS; tăng cường trao đổi chuyên môn, nghiệp vụ, kinh nghiệm bồi dưỡng HSG và quản lý bồi dưỡng HSG cho CBQL và GV trong nhà trường và giữa các trường THSC trong huyện và tỉnh.

Tạo mọi điều kiện để CBQL, GV có cơ hội tham gia học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ CMNV, trao đổi, tích lũy kinh nghiệm... phục vụ cho HĐBD HSG có chất lượng hiệu quả tốt hơn. Thông qua các HĐGD và các hoạt động tập thể tuyên truyền giáo dục cho học sinh về ý thức, nền nếp học tập, tầm quan trọng của kiến thức trong đời sống, vị trí, vai trò, tầm quan

trọng của bồi dưỡng HSG... để các em tích cực học tập và trong thực hiện tự bồi dưỡng HSG. Đây mạnh các hoạt động truyền thông, tuyên truyền cho cha mẹ HS về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của bồi dưỡng HSG cấp THCS SC.

2.2. Xây dựng kế hoạch (XDKH) bồi dưỡng HSG cấp THCS đáp ứng Chương trình GDPT2018 phù hợp với kế hoạch hoạt động chung của toàn nhà trường.

*Mục đích biện pháp: Các trường THCS xây dựng kế hoạch năm học phải toàn diện trên các mặt hoạt động, trong đó bồi dưỡng HSG được xác định là một nội dung quan trọng, nằm trong mối quan hệ với các nội dung khác của kế hoạch năm học.

*Nội dung và cách thực hiện biện pháp : XDKH bồi dưỡng HSG cho từng học kỳ và từng năm học, từng tháng và kế hoạch này phải nằm trong mối quan hệ với kế hoạch các hoạt động chung của nhà trường. Nội dung kế hoạch bao gồm: kiểm tra, tuyển chọn HS; chuẩn bị ĐNGV có trình độ năng lực chuyên môn cao, có phương pháp sư phạm tốt, tâm huyết thực hiện bồi dưỡng HSG; tiến trình và các HEBD HSG; lịch dạy và học cho các môn học; dự trữ vật chất và kinh phí bồi dưỡng HSG; thời gian thi, KTĐG kết quả bồi dưỡng HSG cấp THCS.

Vào đầu năm học Hiệu trưởng XDKH bồi dưỡng HSG của nhà trường. Trên cơ sở kế hoạch đó chỉ đạo, hướng dẫn tập thể cá nhân, tổ, nhóm chuyên môn, CBQL, GV. NV XDKH và hướng dẫn HS XDKH cho bản thân. Kế hoạch của tập thể, cá nhân phải thể hiện rõ mục tiêu, nội dung, cách thức tiến hành, phân công công việc cụ thể về thời gian thực hiện, kế hoạch phải được công khai ngay từ đầu năm học. Kế hoạch bồi dưỡng HSG của nhà trường và tổ nhóm chuyên môn phải thể hiện được những việc cần thực hiện cho từng năm học. Đối với từng năm học căn cứ vào tình hình thực tế của nhà trường phải đề ra những công việc thật cụ thể như phát hiện HS có năng khiếu, tuyển chọn HSG, xây dựng chương trình bồi dưỡng, kế hoạch ôn thi, kiểm tra trong cả học kỳ; tuyển chọn, bổ sung HS vào đội tuyển HSG và loại những HS không đạt yêu cầu trong năm học. Kế hoạch bồi dưỡng HSG trong năm học phải linh hoạt phù hợp với kế hoạch các hoạt động chung của toàn trường và phù hợp với diễn biến tình hình trong từng thời gian cụ thể và có điều chỉnh cho thích hợp với tiến độ công việc. Kế hoạch bồi dưỡng HSG theo từng năm học phải có sự khác nhau về mục tiêu, yêu cầu, nội dung, thời gian bồi dưỡng giữa các lớp 6, lớp 7, lớp 8 và lớp 9. Kế hoạch bồi dưỡng HSG trong cả năm học phải thể hiện được mục

tiêu cuối cùng trong HEBD HSG.

2.3. Chỉ đạo đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức và đánh giá kết quả học tập trong bồi dưỡng HSG đáp ứng chương trình GDPT2018.

*Mục đích biện pháp: Bồi dưỡng HSG cấp THCS phải đáp ứng mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức,... được xác định trong chương trình GDPT2018.

*Nội dung và cách thực hiện biện pháp Để thực hiện vấn đề này, các chủ thể quản lý (CTQL) phải chỉ đạo đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức bồi dưỡng HSG đáp ứng chương trình GDPT2018.

Các CTQL chỉ đạo các chủ thể bồi dưỡng HSG cấp THCS đổi mới mục tiêu bồi dưỡng. Trong thiết kế mục tiêu bồi dưỡng HSG cần phải hiểu rõ và quán triệt đầy đủ các mục tiêu giáo dục trong chương trình GDPT2018; mục tiêu bồi dưỡng HSG phải thống nhất với mục tiêu của chương trình GDPT2018. Điều này đảm bảo cho HEBDHSG cấp THCS luôn thống nhất với HEBD ở các trường THCS. Khắc phục được những biểu hiện sai lệch, quá coi trọng hoặc coi nhẹ các mục tiêu giáo dục. Cụ thể, các CTQL chỉ đạo các chủ thể bồi dưỡng xác định và thực hiện mục tiêu bồi dưỡng HSG là hướng đến phát triển toàn diện phẩm chất năng lực và phát triển hài hòa đức, trí, thể, thể mỹ cho HSG. Chỉ đạo đổi mới nội dung bồi dưỡng HSG cấp THCS theo chương trình GDPT2018. Đảm bảo tính toàn diện; tăng cường tính thực hành, tăng cường các nội dung trải nghiệm sáng tạo; vừa đảm bảo tính tích hợp vừa đảm bảo tính phân hóa trong nội dung bồi dưỡng. Khắc phục các biểu hiện nội dung thiếu tính toàn diện; nặng về lý thuyết, nhẹ thực hành,... Cùng với chỉ đạo đổi mới mục tiêu, nội dung bồi dưỡng, các CTQL chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức bồi dưỡng HSG.

2.4. Tạo môi trường sư phạm thuận lợi, đảm bảo điều kiện vật chất và tài chính cho HEBD HSG cấp THCS đáp ứng chương trình GDPT 2018.

*Mục đích biện pháp: Để HEBD HSG cấp THCS ở huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương đạt chất lượng cao, cần có môi trường sư phạm thuận lợi, điều kiện CSVC tốt và tài chính cho việc bồi dưỡng HSG. Đây là điều kiện cần thiết trong bồi dưỡng HSG ở cấp THCS.

*Nội dung và cách thực hiện biện pháp: Các trường THCS huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương cần tạo được môi trường thuận lợi cho bồi dưỡng HSG. Các nhà trường cần có bầu không khí tích cực, dân chủ, cởi mở; có các mối quan hệ tốt giữa CBQL với

GV, HS; giữa GV với GV, GV với HS và giữa HS với nhau. Quan tâm đến lợi ích vật chất và tinh thần cho GV trực tiếp tham gia bồi dưỡng HSG và HSG ở các lớp bồi dưỡng; thường xuyên chăm lo đời sống vật chất tinh thần cho GV tham gia bồi dưỡng HSG, tạo môi trường sư phạm thuận lợi cho HĐBD HSG. Các nhà trường cần bổ sung, hoàn thiện các văn bản hướng dẫn, quy định về bồi dưỡng HSG; các quy định về khen thưởng và xử lý các vi phạm trong bồi dưỡng HSG. Đảm bảo đầy đủ các điều kiện cần thiết, như: CSVC, trang thiết bị dạy học, điều kiện sinh hoạt, học tập, nghiên cứu của giáo viên, điều kiện học tập của HS như: phòng học, thư viện, các tài liệu tham khảo,... nhằm tạo ra các điều kiện tốt nhất có thể có thuận lợi cho hoạt động dạy của GV và hoạt động học tập của HS.

Các điều kiện về TBDH góp phần hỗ trợ hoạt động dạy của GV, giúp HS học tốt các môn học đảm bảo tính toàn vẹn của quá trình dạy học tránh hiện tượng học lệch và hỗ trợ HS tìm ra chân lý của các sự vật hiện tượng qua các bài học, nó cũng góp phần gợi trí sáng tạo, hiểu biết cho HS. Đảm bảo các điều kiện về mặt tài chính để hỗ trợ thêm cho GV tham gia bồi dưỡng HSG và các HS đạt thành tích tốt trong học tập và các hoạt động thi đua khen thưởng.

2.5. Thường xuyên kiểm tra, giám sát, đánh giá HĐBD HSG giỏi và thực hiện tốt công tác thi đua, khen thưởng trong bồi dưỡng HS giỏi.

Mục đích biện pháp: Kiểm tra, giám sát bồi dưỡng HSG nhằm phát hiện những ưu điểm, hạn chế và nguyên nhân; trên cơ sở đó đề xuất những biện pháp khắc phục những hạn chế và phát huy những điểm mạnh, giúp cho XDKH bồi dưỡng HSG cho những năm sau hoàn thiện hơn; giúp CBQL có cái nhìn toàn diện hơn về HĐBD HSG.

*Nội dung và cách thực hiện biện pháp: Các CTQL thường xuyên kiểm tra, giám sát các HĐBD HSG; kịp thời phát hiện và xử lý những sai sót, lệch lạc trong bồi dưỡng HSG để đạt được mục tiêu đã xác định. Trên cơ sở kiểm tra, giám sát các CTQL cần có những đánh giá, nhận xét hoặc xếp loại các GV và HS trong bồi dưỡng HSG. Tổ chức và thực hiện có chất lượng, hiệu quả công tác thi đua khen thưởng, tạo ra một bước chuyển mạnh mẽ về nề nếp hoạt động cũng như chất lượng các mặt hoạt động trong nhà trường, trong đó có bồi dưỡng HSG cấp THCS; phát huy cao độ tính tích cực, tự giác của mọi giáo viên, HS trong việc tham gia bồi dưỡng, hướng đến nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục của nhà trường.

Hiệu trưởng, các phó hiệu trưởng, tổ trưởng TCM thường xuyên thực hiện kiểm tra, giám sát bồi dưỡng HSG cấp THCS; có nhận xét, đánh giá kết quả học tập của HS và kết quả bồi dưỡng HSG. Sau mỗi giai đoạn bồi dưỡng HSG cần sơ kết để kịp thời điều chỉnh những thiếu sót (nếu có) và phát huy những điểm mạnh. Kết thúc một năm học cần tổng kết để đánh giá toàn bộ HĐBD HSG từ khâu tuyển chọn; nội dung bồi dưỡng đến kết quả đạt được. Kết thúc mỗi học kỳ và mỗi năm học, căn cứ kết quả thi đua hàng tháng và chất lượng công tác của CB, GV có các thành tích, kết quả đặc biệt, Hội đồng thi đua nhà trường tiến hành bình xét các danh hiệu thi đua theo quy định của Nhà nước và tổ chức khen thưởng cho các cá nhân đạt danh hiệu. Đối với HS, khi đạt HSG các cấp, nhà trường sẽ ghi tên vào sổ vàng truyền thống và được khen thưởng theo quy định chung. Các HS xuất sắc còn được xét chọn để các cơ quan, đơn vị xét trao tặng học bổng,...

3. Kết luận

Các biện pháp quản lý HĐBD HSG ở các trường THCS huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương là một thể thống nhất, mỗi biện pháp có vai trò nhất định nhằm phát triển, nâng cao CLGD toàn diện của nhà trường. Các biện pháp có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ với nhau tạo nên tính đồng bộ trong quản lý HĐBD HSG ở trường THCS huyện Tứ Kỳ, tỉnh Hải Dương. Tuy nhiên, mỗi biện pháp đều có mục đích, yêu cầu riêng và phản ánh từng mặt, khía cạnh khác nhau và có vai trò nhất định trong hoạt động này. Vì vậy, để quản lý có hiệu quả HĐBD HSG ở các trường THCS huyện Tứ Kỳ cần vận dụng tổng hợp các biện pháp trong một thể thống nhất, không xem nhẹ một biện pháp nào để nâng cao chất lượng và hiệu quả quản lý hoạt động này.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023), *Thông tư 02/2023/TT-BGDĐT về Sửa đổi, bổ sung một số điều quy chế thi chọn HS giỏi cấp quốc gia*. Hà Nội
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số: 32/2018/TT-BGDĐT về Ban hành chương trình GDPT*. Hà Nội
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT về Quy định về đánh giá HS THCS và HS THPT*. Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023), *Thông tư 02/2023/TT-BGDĐT về Sửa đổi, bổ sung một số điều quy chế thi chọn HS giỏi cấp quốc gia*. Hà Nội.
5. Trần Kiểm (2012), *Khoa học quản lý giáo dục, một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.